

SENIORŮ V ČR

**Daniel Chytil, Ondřej Nývlt,
Ilona Nováková**

Tisková konference, 9. října 2013, Praha

Stručná charakteristika prezentace

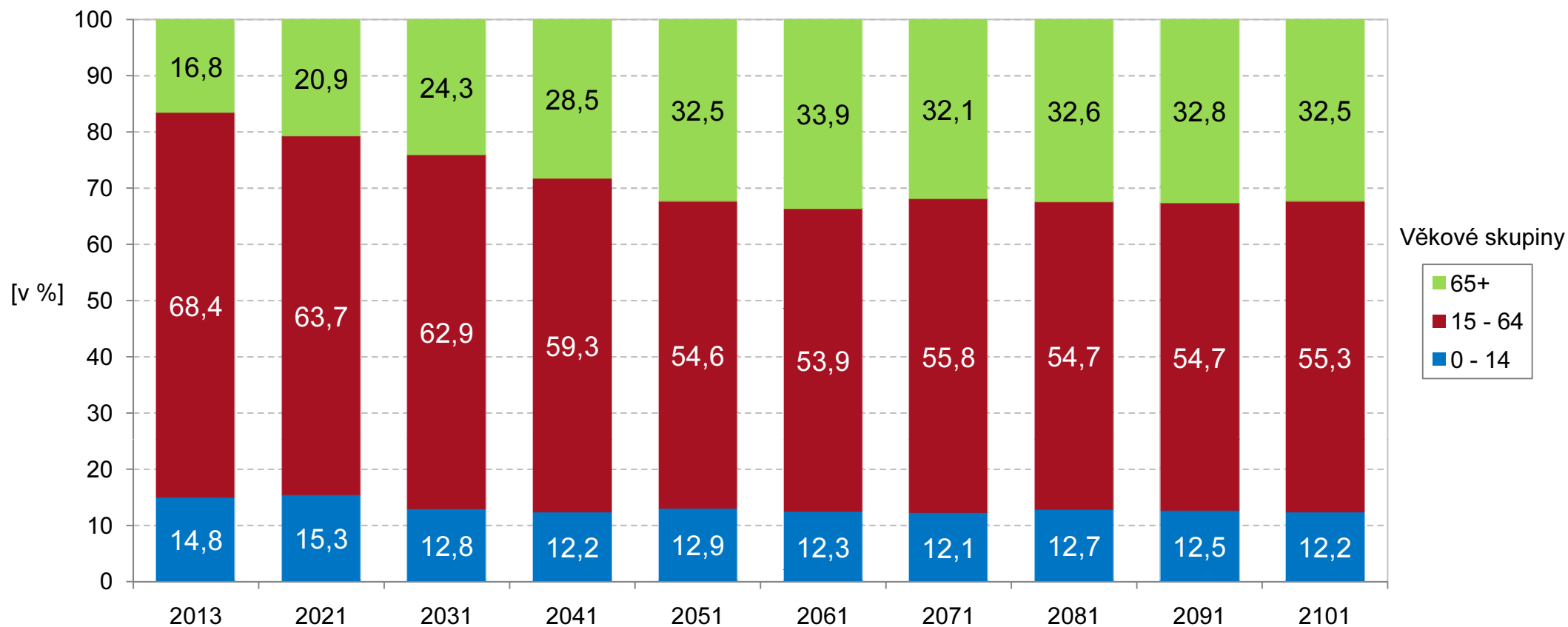
- Základní demografické charakteristiky osob ve starším věku a jejich participace na trhu práce
- Specifika pracujících starobních důchodců (jejich počet, vzdělanostní a profesní struktura, regionální rozdíly)
- Plánovaná pracovní kariéra osob v předdůchodovém věku
- Příjmová situace pracujících důchodců versus nepracujících důchodců
- „Preferovaná“ soužití starších osob v domácnostech

Zdroje dat

- **Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)** – kontinuální čtvrtletní šetření, přibližně 25 tisíc domácností (50 tis. osob ve věku 15 let a více)
 - mezinárodně srovnatelné – European Union Labour Force Survey (EU LFS)
- **Přechod do důchodu** – jednorázový modul realizovaný v roce 2012 ve VŠPS, přibližně 13 tisíc osob
- **Výběrové šetření životní podmínky (SILC)** – kontinuální každoroční šetření, přibližně 9 tisíc domácností
- **Projekce obyvatelstva 2013–2101** – vydal Český statistický úřad, vychází ze základních demografických statistik

Výsledky projekce (střední varianta) 2013–2101

Vývoj věkového složení obyvatel za věkové skupiny

Zdroj: ČSÚ

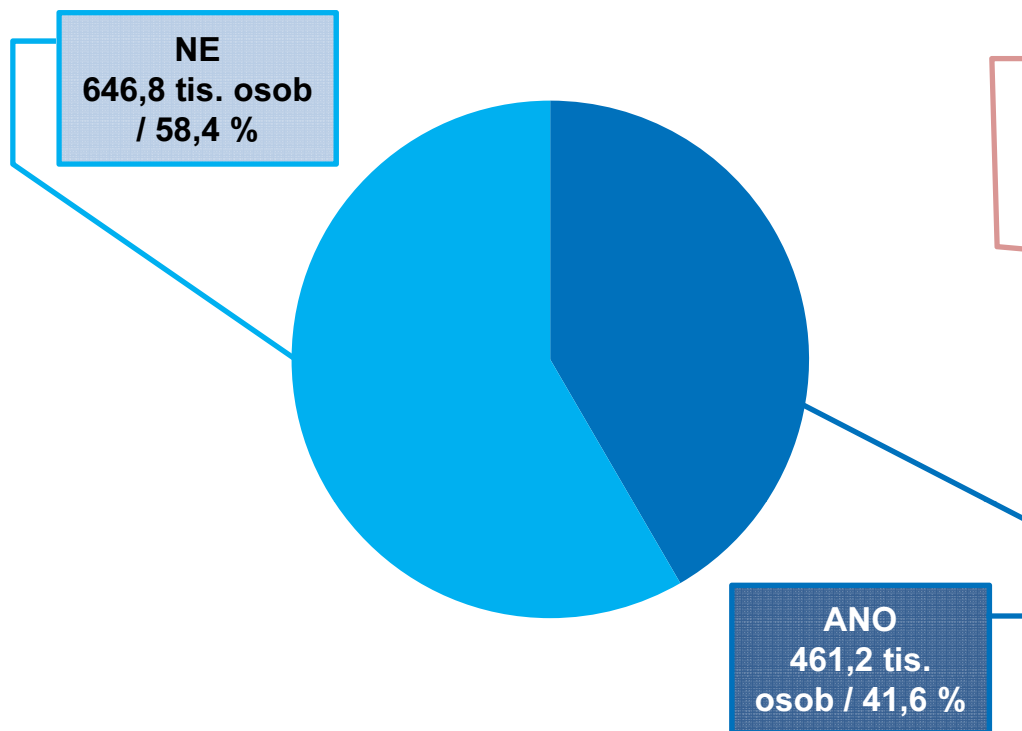
Základní charakteristiky zaměstnanosti osob ve starším věku v České republice

	2010	2011	2012	2013 (1. pololetí)
Míra zaměstnanosti dle věku (v %)				
55–59 let	67,1	69,3	71,3	72,3
60–64 let	25,2	25,8	27,5	29,7
65–69 let	9,5	9,3	9,2	9,7
Celkem starobní důchodci do věku 70 let (v tis.)	1 240,0	1 251,1	1 266,3	1 261,7
z toho:				
Zaměstnaní	129,6	132,6	140,0	145,1
Bez zaměstnání	1 110,4	1 118,5	1 126,4	1 116,6
Míra zaměstnanosti (v %)	10,4	10,6	11,1	11,5
Hranice odchodu do starobního důchodu k 1. lednu				
Muži	62r+2m	62r+2m	62r+4m	62r+6m
Ženy bez vychovaného dítěte	60r+8m	61r	61r+4m	61r+4m
Ženy s 1 vychovaným dítětem	59r+8m	60r	60r+4m	60r+4m
Ženy se 2 vychovávanými dětmi	58r+8m	59r	59r+4m	59r+4m

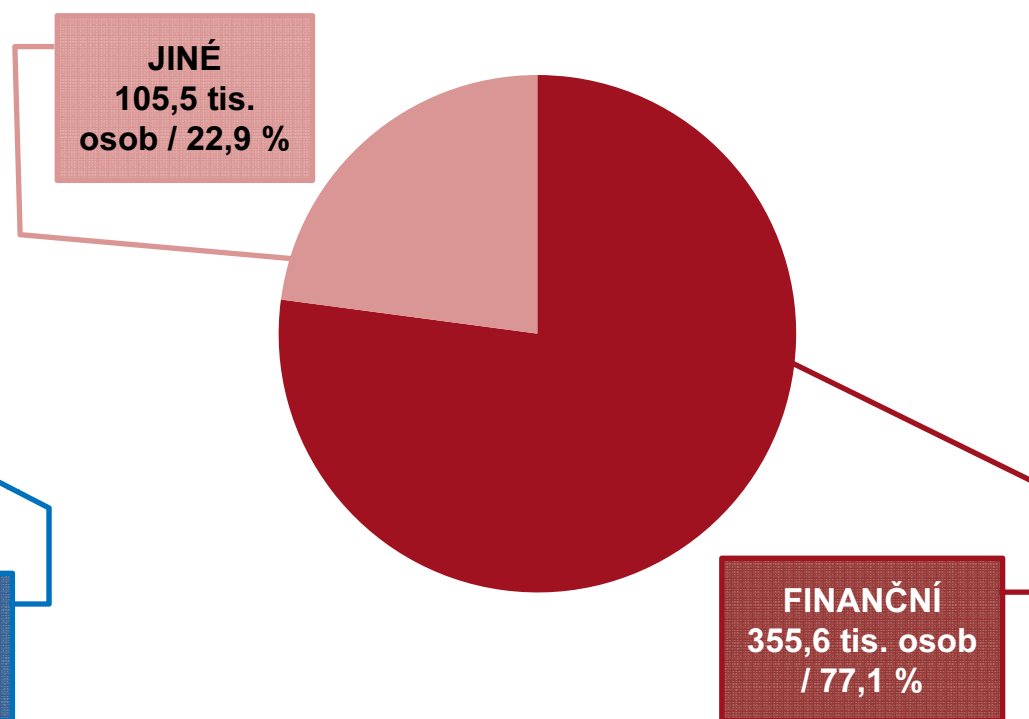
Zdroj: VŠPS, z dat MPSV – vlastní odhady

Osoby ve starším věku podle úmyslu pracovat a důvodu pracovat

Osoby ve věku 50–69 let **podle úmyslu** pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu v ČR v roce 2012

Osoby ve věku 50–69 let **podle důvodu** pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu v ČR v roce 2012

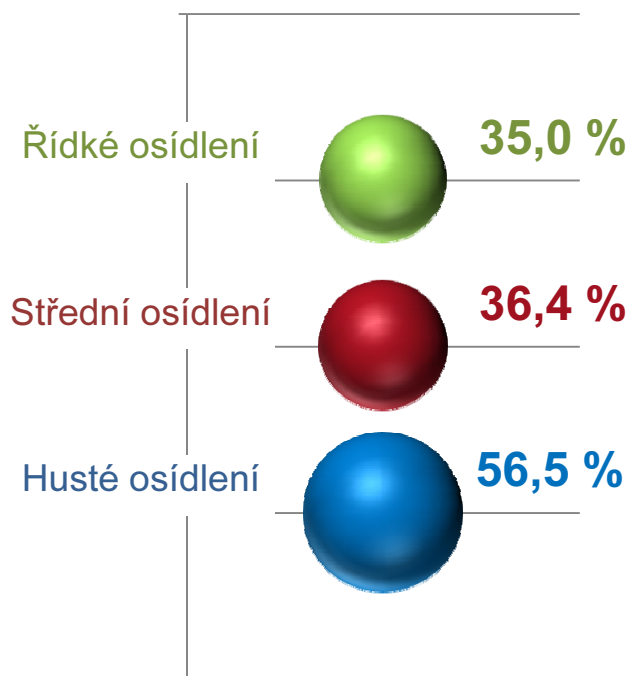

* nezahrnuje osoby, které v současné době práci nemají a ani si ji nehledají

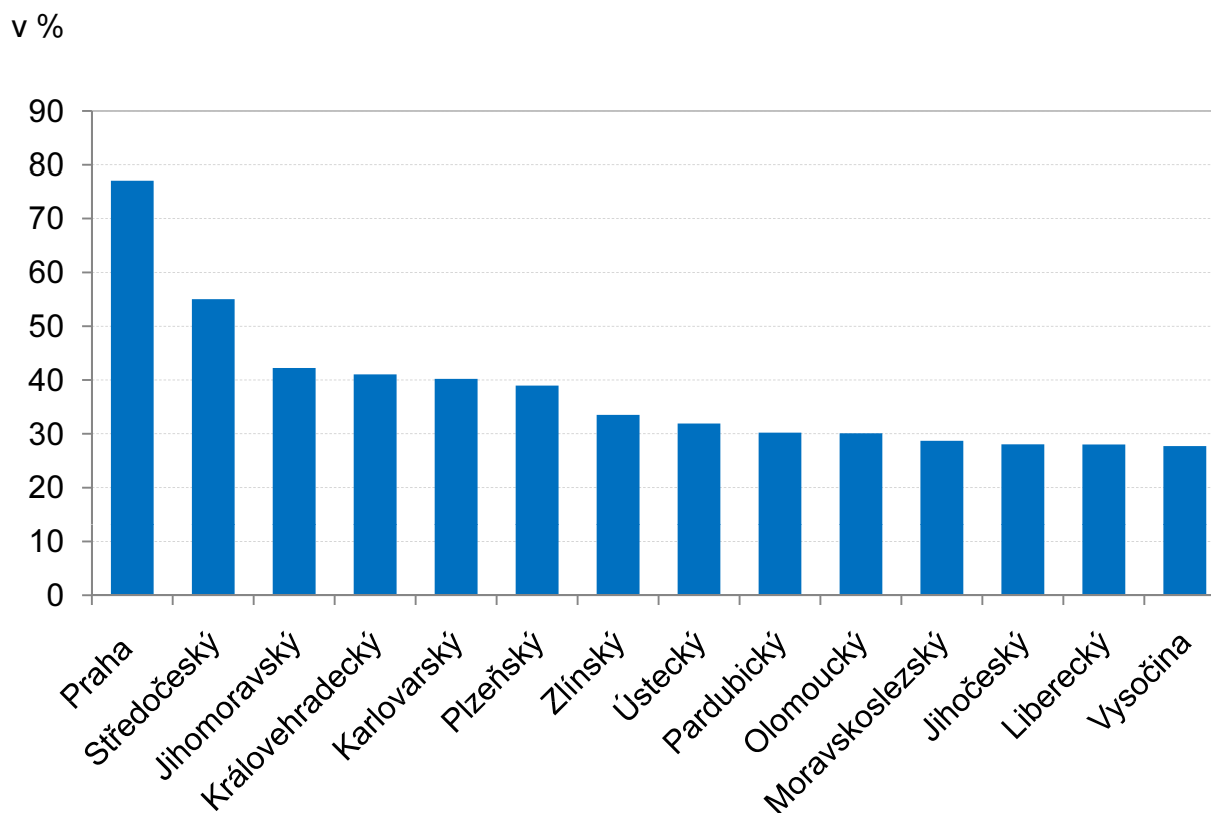
Zdroj: AHM 2012 – Přechod do důchodu

Úmysl pracovat podle územního členění

Úmysl osob ve věku 50–69 let pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu **podle hustoty osídlení** v ČR v roce 2012

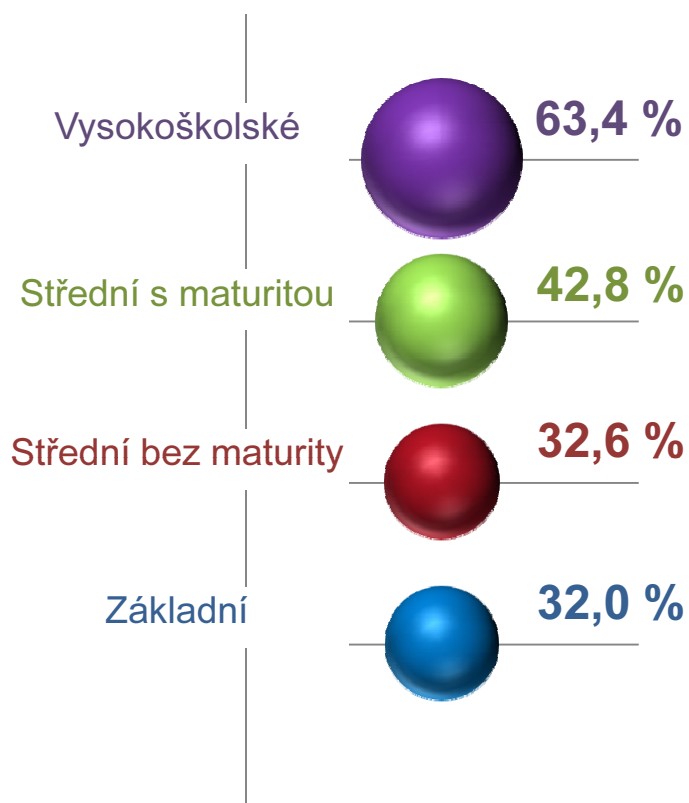
Úmysl osob ve věku 50–69 let pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu **podle kraje** ČR v roce 2012

Zdroj: AHM 2012 – Přejchod do důchodu

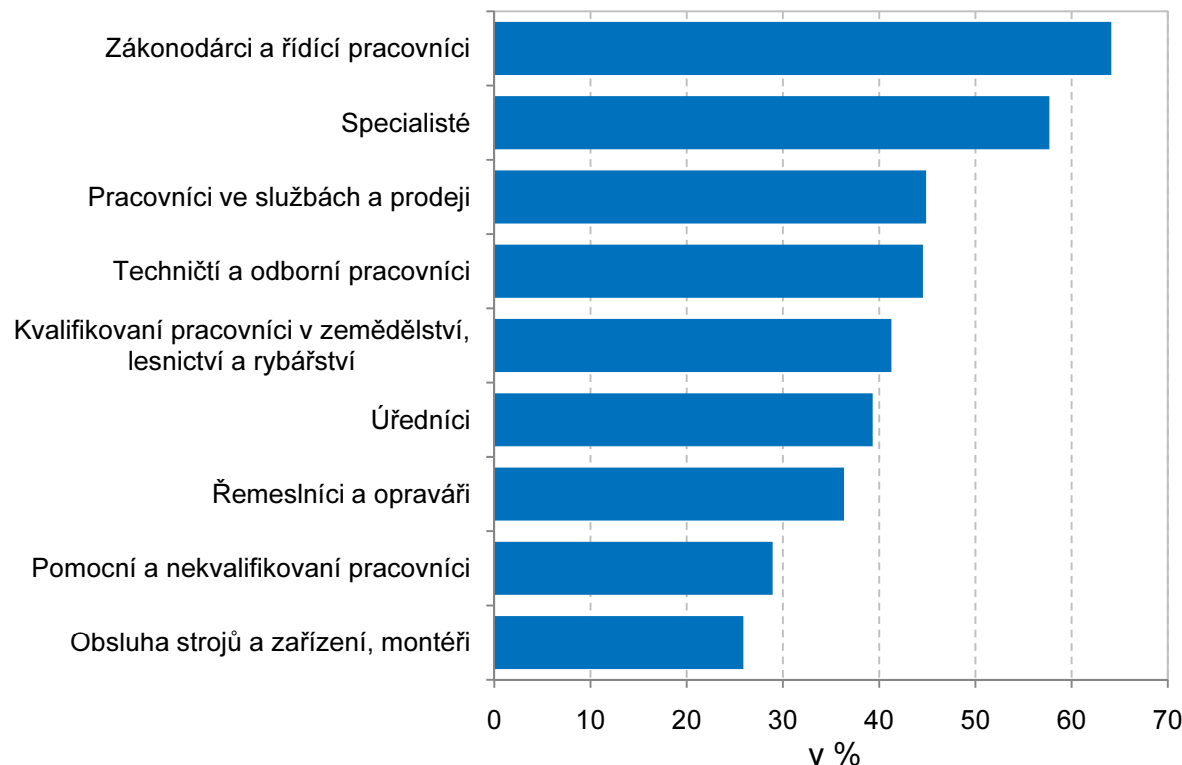
Úmysl pracovat podle vzdělání a klasifikace

Úmysl osob ve věku 50–69 let pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu **podle nejvyššího dosaženého vzdělání v ČR v roce 2012**

Úmysl osob ve věku 50–69 let pracovat i po dosažení věku odchodu do starobního důchodu **podle klasifikace zaměstnání v ČR v roce 2012**

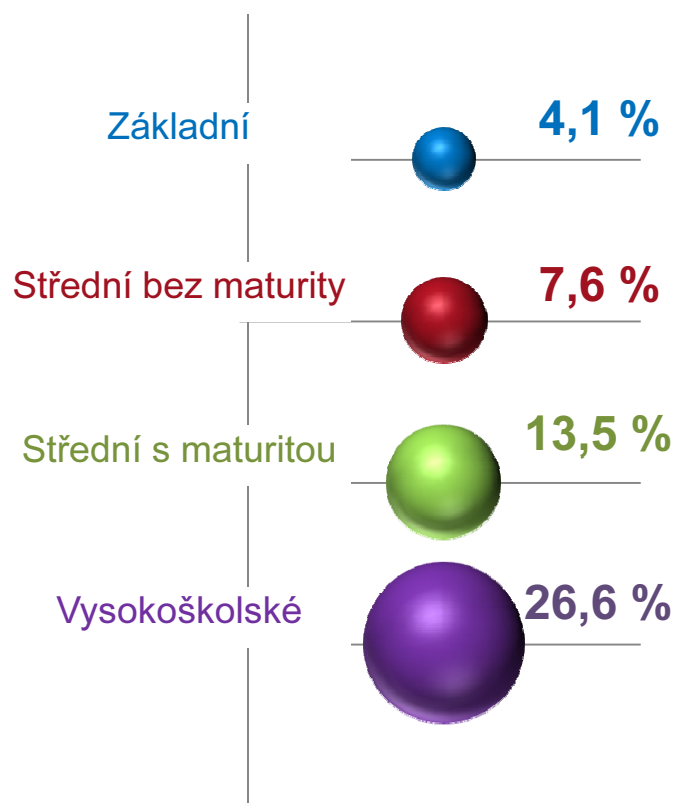
Zaměstnání v NH

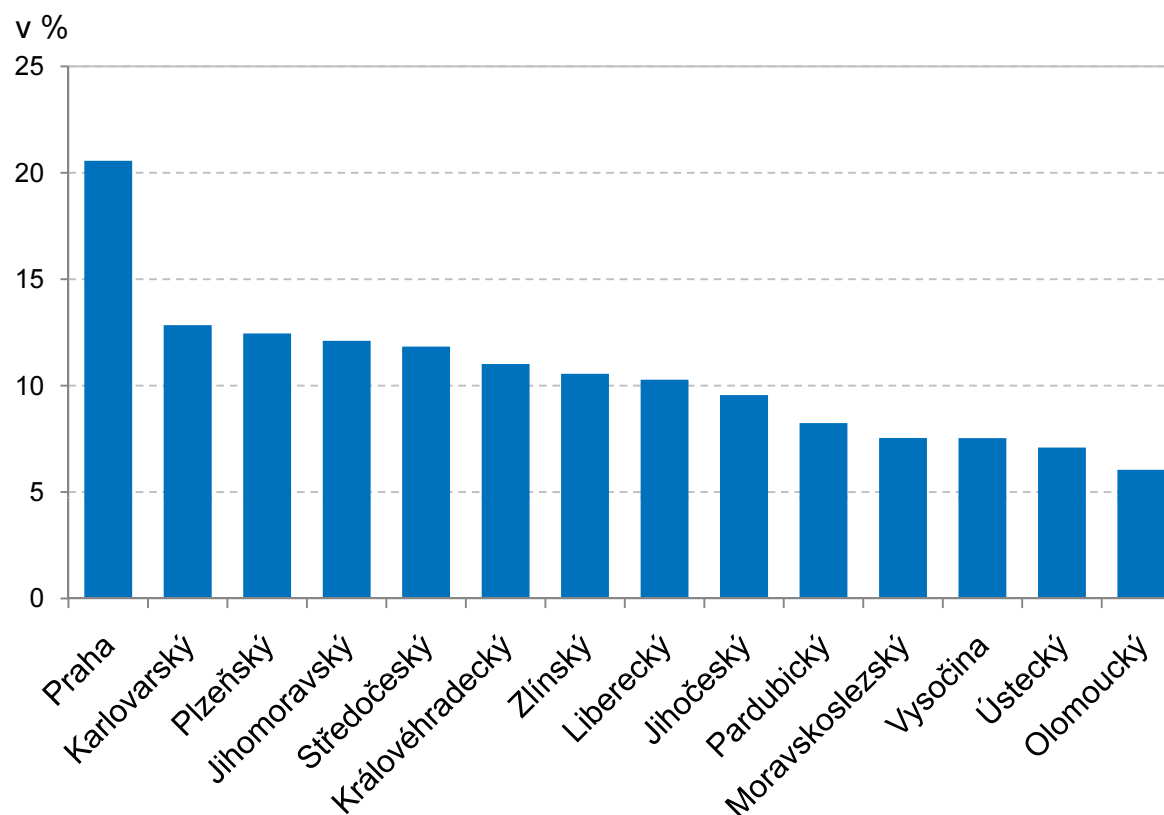
Zdroj: AHM 2012 – Přejít do důchodu

Pracující starobní důchodci podle vzdělání a kraje

Podíl pracujících starobních důchodců ve věku do 70 let **podle nejvyššího dosaženého vzdělání** (průměr let 2010/2012)

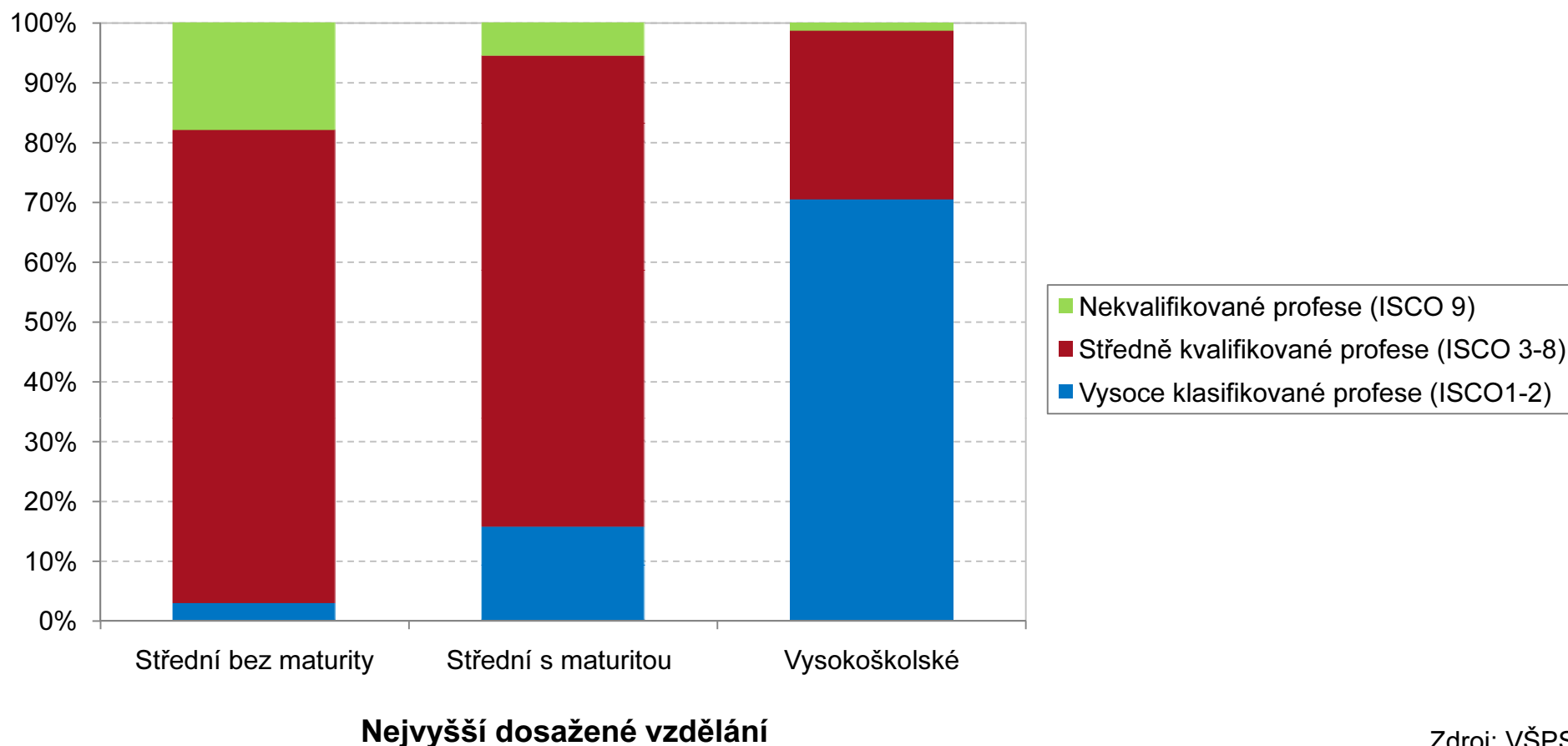
Podíl pracujících starobních důchodců ve věku do 70 let **podle kraje** ČR (průměr let 2010/2012)

Zdroj: VŠPS

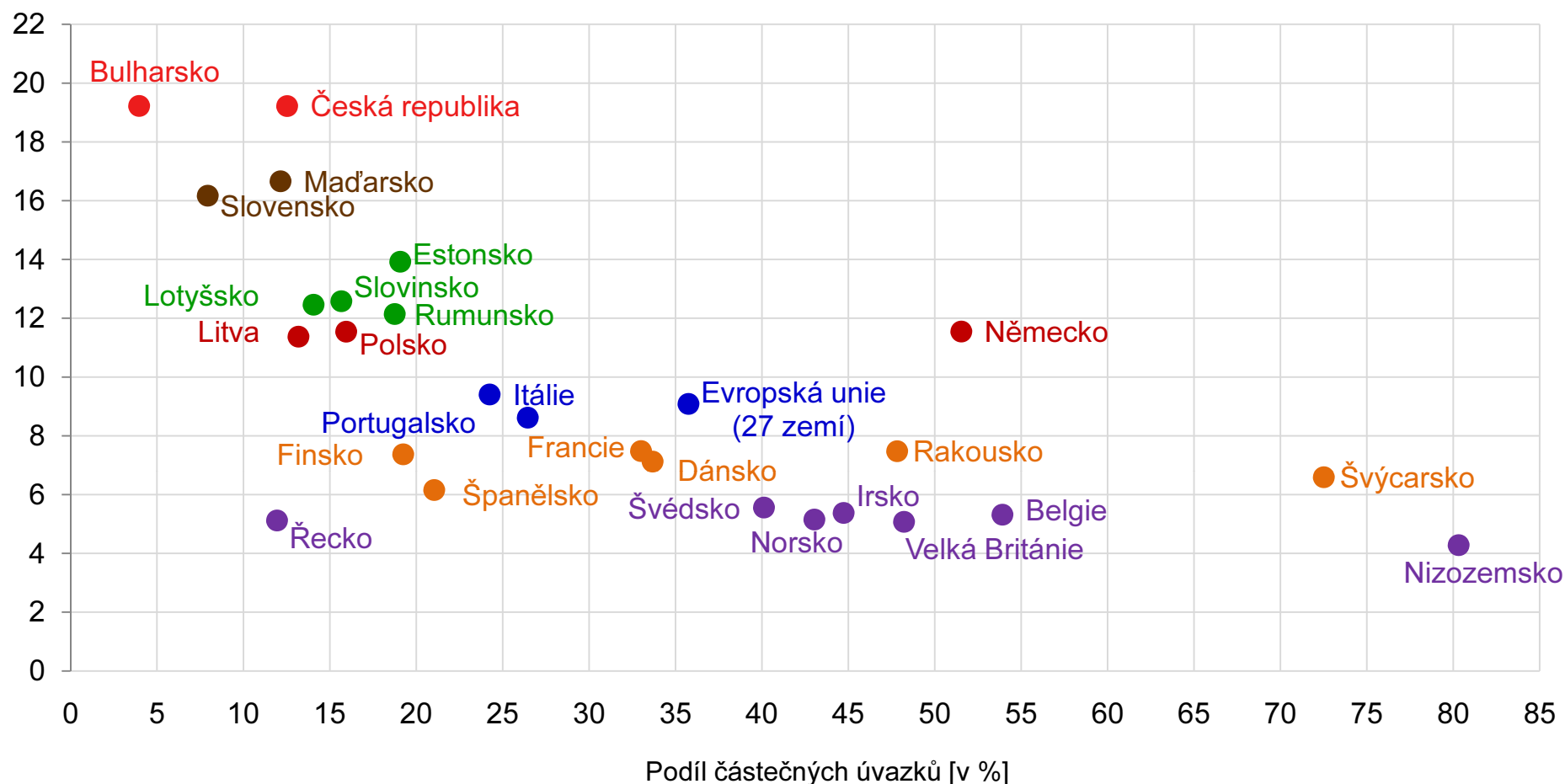
Pracující starobní důchodci podle nejvyššího dosaženého vzdělání a vykonávané profese

Pracující starobní důchodci ve věku do 70 let **podle nejvyššího dosaženého vzdělání a vykonávané profese** v ČR (průměr let 2010/2012)

Podíl zaměstnaných žen s částečným úvazkem ve zpracovatelském průmyslu ve věku 50–74 let v zemích EU (rok 2012)

Zpracovatelský průmysl [v %]

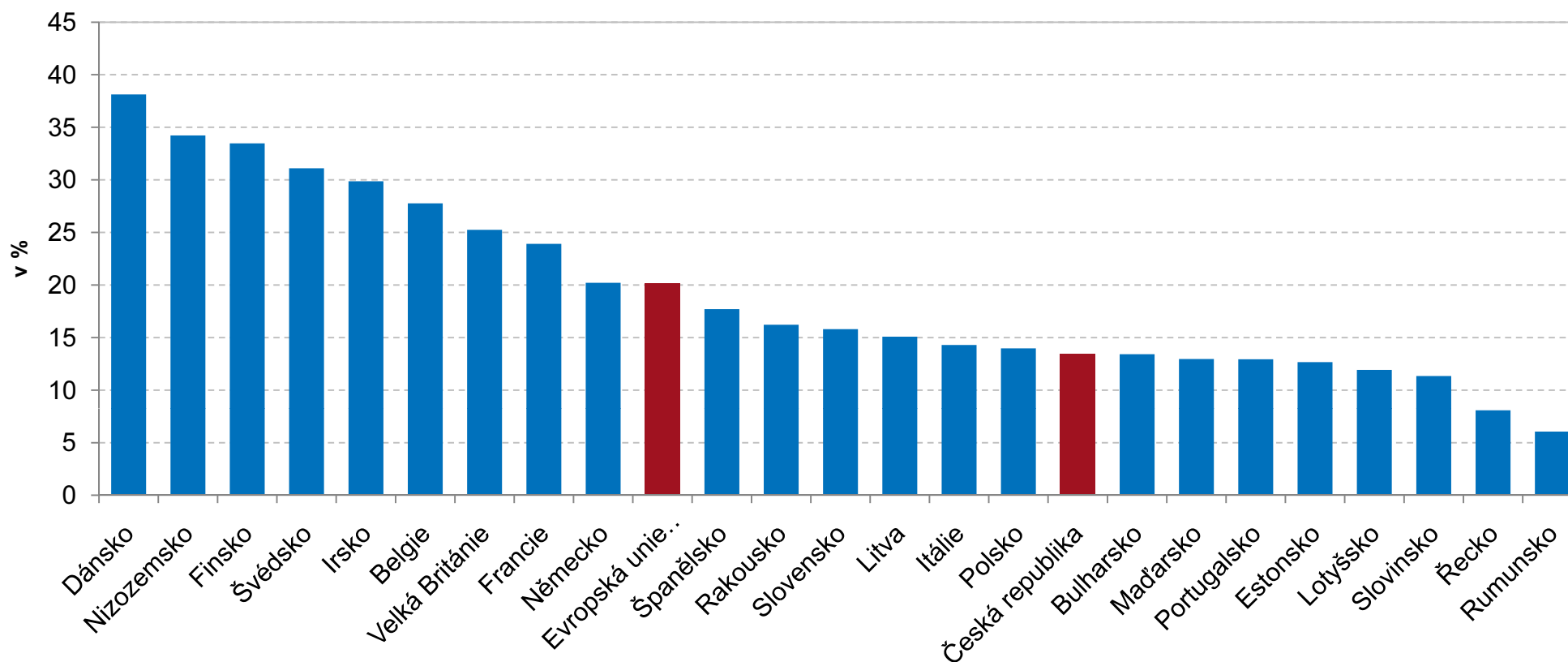

Zdroj: EU LFS

Význam sektoru zdravotní a sociální péče

Podíl zaměstnaných žen (v %) ve věku 50–74 let v sektoru zdravotní a sociální péče v roce 2012 v zemích EU

Podíl v sektoru zdravotní a sociální péče

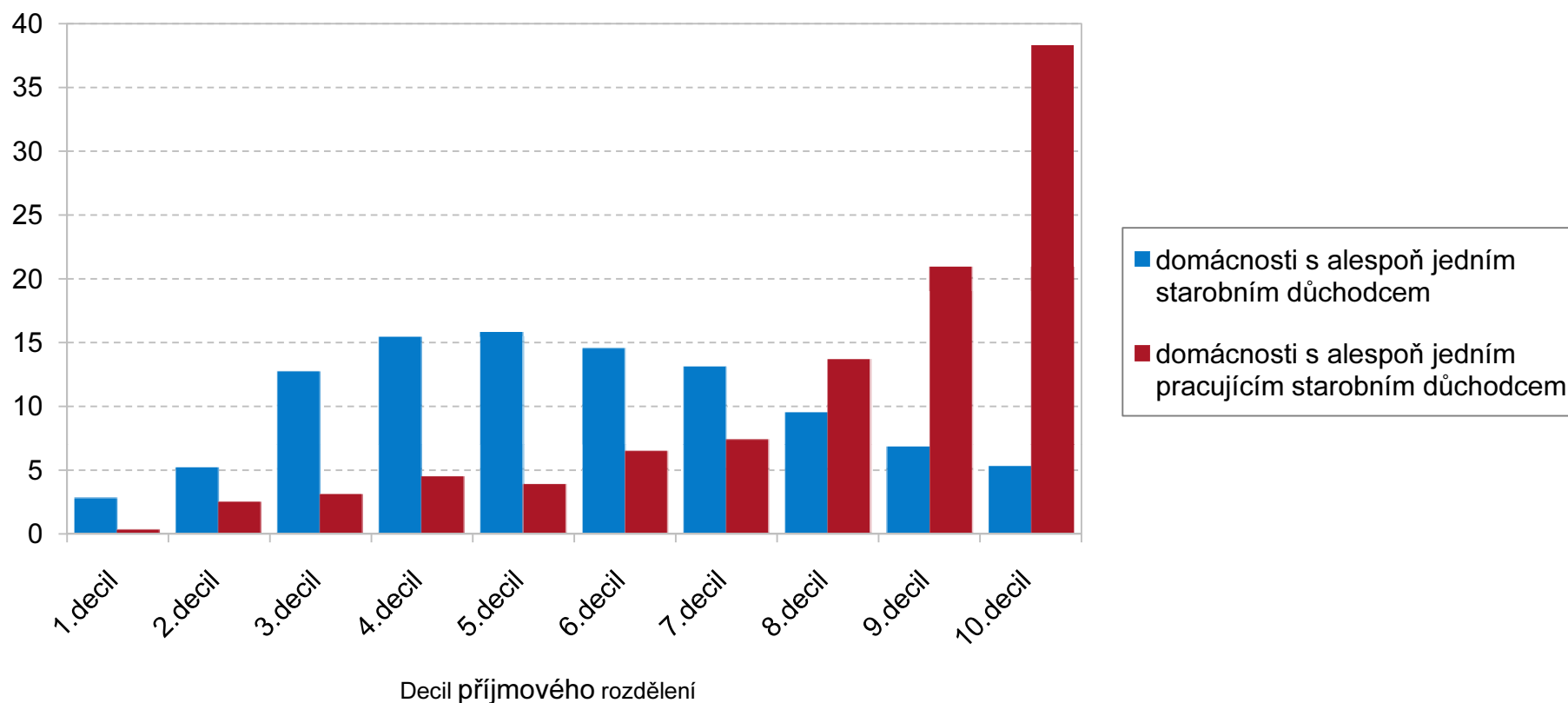

Zdroj: EU LFS

Příjmy domácností starobních důchodců

Podíl domácností **podle čistého ročního příjmu** na starobního důchodce seřazeného do decilového příjmového rozdělení za úhrn domácností (v roce 2012)

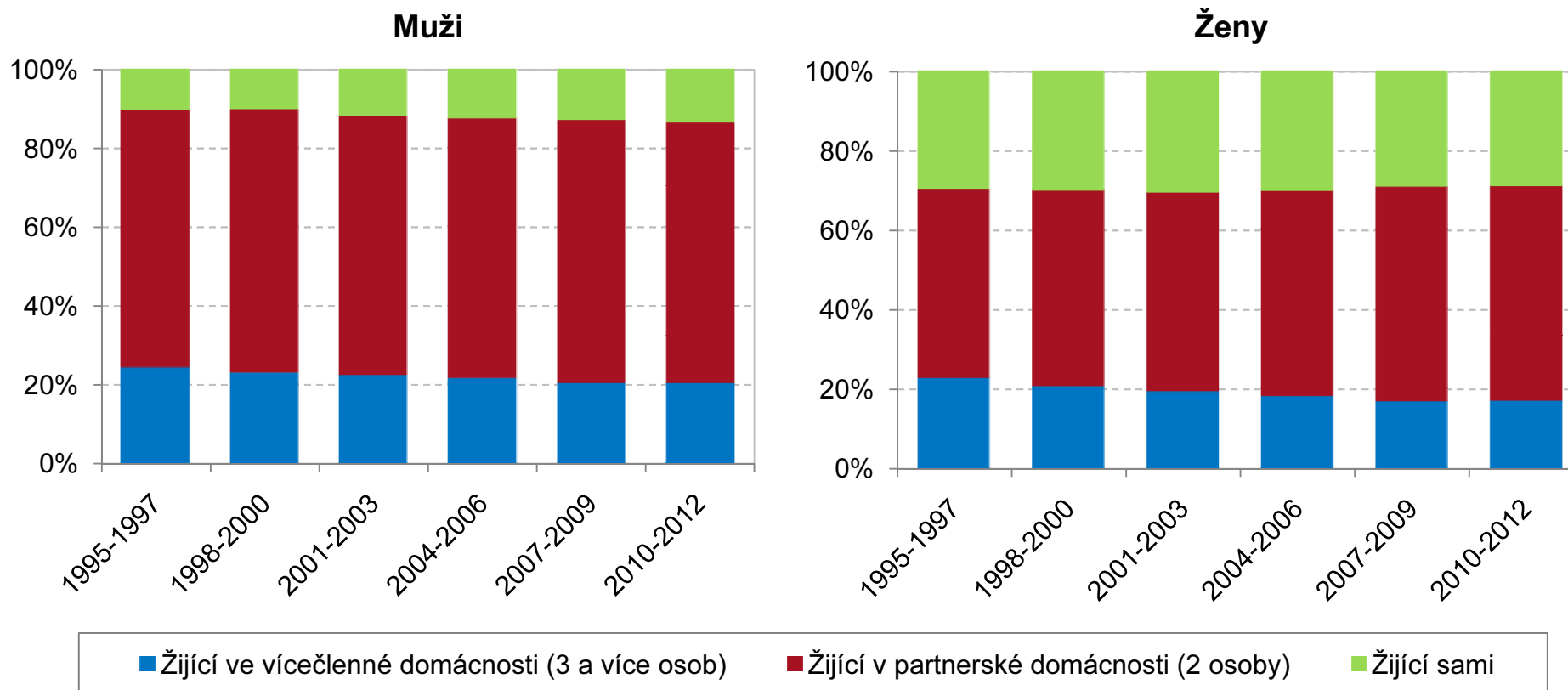
Podíl domácností [v %]

Zdroj: SILC – Životní podmínky

Osoby ve starším věku podle typu soužití v domácnosti

Muži a ženy ve věku 60–74 let podle typu soužití v domácnosti v ČR (v letech 1995–2012)

Zdroj: VŠPS

Závěr

- Význam starších osob na trhu práce se bude zvyšovat s jejich rostoucím absolutním počtem, zvyšujícím se věkem odchodu do starobního důchodu a vyšší ochotou pracovat i ve starším věku
- Ve starším věku pracují a mají v budoucnu úmysl pracovat především osoby s vyšším vzděláním, osoby žijící ve městech a v nemanuálních profesích, často na částečné úvazky – což je v kontrastu se současným trhem práce v České republice
- Pracovní aktivita starobních důchodců velmi významně ovlivňuje příjmy domácností starších osob
- V posledních dvaceti letech starší osoby čím dál tím více žijí v domácnostech samy nebo pouze se svým partnerem

Děkujeme za pozornost

Daniel Chytil

tel.: 274 054 152, e-mail: daniel.chytil@czso.cz

Ondřej Nývlt

tel.: 274 054 069, e-mail: ondrej.nyvlt@czso.cz

Ilona Nováková

tel.: 274 054 380, e-mail: ilona.novakova@czso.cz

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí ČSÚ